

Zilele dramaturgiei românești în U.R.S.S.

În perioada 17—27 aprilie 1983, cu prilejul „Zilelor dramaturgiei românești în U.R.S.S.”, au plecat la Moscova: o delegație a Consiliului Culturii și Educației Socialiste compusă din Radu Beligan, Valeriu Râpeanu și Ghiță Florea; o delegație a Uniunii Scriitorilor: Mircea Radu Iacoban, Dumitru Solomon, Dan Tărchilă, Paul Cornel Chitic și Ion Cocora; o delegație a A.T.M.: Dina Cocea, artistă emerită, președintă a Asociației, și Mircea Albulescu; a fost invitat și dramaturgul Theodor Mănescu.

În dimineața zilei de 18 aprilie, s-au desfășurat întâlnirea și conferința de presă cu delegații români la care au rostit alocuțiuni primul locțiitor al ministrului culturii al U.R.S.S. și Radu Beligan.

În ziua de 19 aprilie, la sediul revistei „Teatr”, a avut loc o întâlnire între redactorii acestei reviste și delegații români. Din partea gazdelor, printre cei prezenți se aflau redactorul-șef adjunct I. Șub, secretarul general de redacție Mihail Șvidkoi și criticul de teatru Olga Djubinskaia, dramaturgi, traducători din limba română.

Valeriu Râpeanu și Paul Cornel Chitic au prezentat cărți de teatru și despre teatru, tipărite în țara noastră, la editurile „Eminescu”, „Cartea Românească” și „Junimea”, și care constituie pentru cei interesați un bogat material bibliografic util unei continue și reprezentative prezențe a dramaturgiei românești pe scenele sovietice.

S-a discutat despre teatru, despre importanța contactelor directe dintre oamenii de artă, despre ecoul operelor românești și sovietice în rândurile publicului sovietic și român.

Delegații români au vizionat spectacole cu piese românești la Moscova, Tașkent și Riga.

La Simpozionul care a avut loc la V.T.O. (instituție similară A.T.M.), și care a fost prezidat de A. I. Tairov, președinte al V.T.O., și de Radu Beligan, directorul Teatrului Național, au prezentat comunicări delegații români Theodor Mănescu, Dina Cocea, Mircea Albulescu; din partea gazdelor, Rima Krecetova, critic teatral, și Lena Azernikova, traducătoarea entuziastă și talentată a literaturii dra-

matice românești în limba rusă, au făcut o analiză argumentată a spectacolelor și a dramaturgiei românești. Au vorbit reputata artistă Vera Altmane ș.a.

În cadrul simpozionului au fost decernate premii unor actori, regizori, colective teatrale care au realizat spectacole cu dramaturgie clasică și contemporană românească la Moscova, Leningrad, Tașkent, Riga (cele mai multe premii au fost obținute de colectivele care au montat piesa *Diogene ciinele* la Riga și Tașkent); printre cei distinși se află și Mihai Volintir, regizor și actor, realizatorul spectacolului cu *Năpasta* la teatrul din orașul Bălți.

Printre premierele programate în cadrul acestei manifestări: *D-ale carnavalului* și *O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale (Teatrul „Komissarjevskiaia” din Leningrad, respectiv M.H.A.T.-Moscova), *O scrisoare pierdută* (Teatrul din Agdamski-Azerbaidjan), *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian (Teatrul din Sekresk — Azerbaidjan, Teatrul din Acinsk, Teatrul Tineretului din Turkmenia), *Scandal în Cosmos* de Radu Dunăreanu (pe două scene, dintre care Teatrul rus din Odessa), piesele lui Aurel Baranga: *Opinia publică*, *Fii cuminte*, *Cristofor*, *Interesul general*, *Mielul turbat* (Teatrul „Kabardin” din Balkarsk, Teatrul Academic din Kirghizia, Teatrul din Kirovograd-Azerbaidjan, Teatrul „Stanislavski” din Erevan, Teatrul din Vhsni-Bolociek ș.a.), *Diogene ciinele* de Dumitru Solomon (Teatrul leton din Riga și Teatrul uzbek din Tașkent), dramatizarea *Vătaful* după romanul *Șatra* de Zaharia Stancu (Teatrul Roman (țigan) din Moscova, Teatrul din Miciurinsk, Teatrul din Dzerjinsk, Teatrul ucrainean din Sums, Teatrul rus din Tadjikistan), *Mobilă și durere* de Teodor Mazilu (Teatrul „Gogol” din Moscova), *A cincea lebădă* de Paul Everac (Teatrul de dramă din Kiev — regia Cătălina Buzoianu), *Simbătă la Veritas* de M. R. Iacoban (Teatrul din Krasnoiarsk), *Interviu* de Ecaterina Oproiu (Teatrul dramatic rus „Petrozavodsk”, Teatrul din Odessa și Teatrul Academic „Upita” din Letonia), *Matca* și *Iona* de Marin Sorescu (Teatrul Tineretului din Letonia, respectiv Teatrul Academic din Riga-Letonia (probabil că premierele acestora vor avea loc după vizita delegației noastre) etc.

(Continuare la p. 75)

In memoriam

Tennessee Williams

Pasărea tinereții și-a luat zborul... A plecat întovărășită parcă de strigătul-melopee al stranelor vinzătoare de coroane din Un tramvai numit dorință : Las flores... Las flores...

Thomas Lanier, născut în 1914, devenit în 1939, pentru lumea literară americană și mondială, Tennessee Williams, a părăsit de curând scena vieții în urma unui stupid accident...

Personalitate literară în aceeași măsură sărbătorită și hulită, născut în Columbus, statul Mississippi, din sudul Statelor Unite, cu o carieră la început grea (a fost muncitor într-o fabrică și chelner, nu și-a putut termina studiile universitare), mai apoi supus citorva căderi răsunătoare (Bătălia îngerilor și American Blues), devine, după reprezentarea Menajeriei de sticlă, în 1945, unul dintre dramaturgii cel mai fecunzi și cei mai sărbătoriți ai Statelor Unite, încununându-l-se succesul cu premiul Pulitzer pentru admirabila sa piesă Un tramvai numit dorință, jucată pe Broadway cu Jessica Tandy și Marlon Brando, iar la Londra și în film, de către Vivien Leigh și Marlon Brando.

Au urmat Vară și fum (1948), Trandafirul tatuat (1950), Camino Real (1953)... Pisica pe acoperișul încins, Orfeu în infern, Dulcea pasăre a tinereții și Noaptea iguanei, toate, imense succese, care l-au transformat pe Tennessee Williams unul dintre cei mai jucați autori americani din lume, în creatorul unui stil de teatru denumit de unii cercetători ai operei sale „realism poetic”... Piese sale au fost jucate pe scenele românești, constituind mari succese de public și cu adevărat admirabile partituri pentru interpreți și regizori.

Literatura dramatică mondială pierde prin dispariția lui Tennessee Williams un valoros fiu.

Mihai BERECHET

(Continuare de la p. 74)

La reușita acestei manifestări culturale, au contribuit doi reputați regizori români (ii cităm în ordinea cronologică a premierelor), Alexa Visarion și Horea Popescu, autorii a două spectacole (care s-au bucurat de un real succes de public) — *O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale și, respectiv, *Mobilă și durere* de Teodor Mazilu, precum și scenografa Daniela Coclârcea.

Reprezentativ, pentru arta teatrală românească, a fost turneul Teatrului Giulești, care a făcut cunoscute publicului moscovit spectacolele *A cincea lebădă* de Paul Everac (regia Tudor Mărăscu), *Năpasta* de I. L. Caragiale și *Woyzeck* de Georg Büchner (regia, Alexa Visarion); reprezentațiile s-au bucurat de un bine-meritat succes.